

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 67

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, MARCH 22D, 1933

LETO XXXV.—VOL. XXXV.

Češki glas o akciji oboroževanja Italijanov in Madžarov proti Jugoslaviji

Belgrad. — "Lidove Noviny," eden prvih čeških časopisov, ki izhaja v Bernu, prinašajo dopis svojega berlinskega dopisnika o akciji proti Jugoslaviji od strani Italijanov. Berlinski dopisnik češkega lista trdi, da se Italija v resnici pripravlja na vojno proti Jugoslaviji, in da pri tem oborožuje tudi Avstrijo in Ogrsko, da ima v slučaju potrebe svoje zaveznike. Obenem se je pa dokazalo, da Italija potem meša Zadra v Dalmaciji, ki spada pod Italijo, skrivaje pošilja orožje v Hrvatsko in Slavonijo. Časopis dokazuje, da Italija daje vso zaslombo in pomoč hrvatskim ubežnikom Paveliču in Perčiću, ki delajo na tem, da razbijejo Jugoslavijo in ustanovijo "samostojno Hrvatsko." Italija pričakuje mnogo svojih uspehov napram Jugoslaviji v tem, ker je jugoslovanski narod nesložen med seboj. Zanimivo je, pišejo "Lidove Noviny," kako so Italijani tolmačili zadnji razgovor dr. Mačka, hrvatskega puntarskega voditelja, glede zagrebskih punktacij. Dr. Maček se je zavezal, da je pri volji, da se Hrvaški priklonijo Madžarski, ali pa Italiji, ako ne bi nič drugega kazalo. Na enak način so tudi v Budimpešti tolmačili razgovor dr. Mačka v prid revizionistov, ki žele, da se zruši Jugoslavija. Očividno je, končava dopisnik "Lidove Noviny," da Italijani poznajo slabosti jugoslovanskega naroda, in računajo na te slabosti, da ga nekega dne dobe v svojo oblast in ga popolnoma uničijo.

Povodenj v Ohio

Največja nevarnost glede povodnj v državi Ohio je sedaj minula, toda ljudje, ki so morali bežati iz svojih domov, se nahajajo v veliki potrebi. Ameriški Rdeči Križ je neumorno na delu, da pomaga ljudem. Governor White je tudi mobiliziral 12 stotin narodne garde, katero je poslal v prizadete kraje, da pomagajo ljudem. Živež, zdravila in obveze ter obleka prihaja v mesta in vasi, ki so preplavljene. Kakih 20,000 ljudi je v državi Ohio brez strehe.

"Balkan Mountain Men"

Ali se še spominjate finega petja in igranja, ki se je pred več meseci redno vsako nedeljo razpošiljalo potom National Broadcasting Co. iz New Yorka po širni Ameriki? V Clevelandu je to petje in igranje oddajala WTAM radio postaja. Peli so slovenske in hrvatske komade. Med pevci je tudi naš poznani Mr. Ribič iz New Yorka. Ti "Balkan Mountain Men" bodo osebno nastopili v nedeljo 23. aprila, v Slovenskem Narodnem Domu ob priliki proslave bratov Hrvatov. Podrobnosti bomo seveda ob času poročali.

Računi za vodo

Računi za vodo se bodo od 1. maja naprej pošiljali odjemalcem vode vsake tri mesece. Mestna vlada je mnenja, da bodo imeli odjemalci na ta način boljše priliko dognati, če so računi pravilni ali ne. Dosedaj so se računi za vodo pošiljali odjemalcem le vsakih šest mesecev.

Skupna društva

Danes zvečer je seja skupnih društev fare sv. Vida, v navadnih prostorih. Zastopniki in zastopnice so vabljeni, da pridejo v polnem številu.

Nemčija bo pod absolutno diktaturo, brez ljudske zastopstva dve leti

Berlin, 21. marca. Fašistični voditelji v Nemčiji prerokujejo, da bo imela Nemčija za prihodnje dve leti absolutno fašistično diktaturo, popolnoma enako diktaturi, kakor jo izvaja Mussolini v Italiji. Danes se sestane nemški parlament, ki pa ne bo mogel zborovati v parlamentnem poslopu radi požarja, ki je nastal tam pred več tedni, in katerega so povzročili komunisti. Parlament bo zboroval deloma v nekem opernem poslopu, deloma v garnizijski kapeli v Potsdamu. Dan otvoritve parlamenta se smatra kot narodni praznik v Nemčiji. Predsednik Hindenburg bo obložil z venci grobnico Friderika Velikega, pruskega kralja. Ministri bodo navzoči v operi, ko se bo proizvajalo Wagnerjevo delo "Die Meistersinger." Toda za kulisami takega praznovanja bo vlada nadaljevala z gonjo proti komunistom. Tisoče komunističnih voditeljev bo isti dan odpeljanih v posebna taborišča, kjer bodo morali izvrševati prisilna dela. Kot se je izjavil Hitler: Komuniste bomo poslali na delo, da bodo pozabili na politiko. V Muenichu, Bavarska, so komunisti hoteli bombardirati Hitlerjev dom, toda so bili preprečeni. V Prusiji so odpravili fašisti vse židovske prosekutorje, židovskim sodnikom pa je prepovedano soditi v kriminalnih in mladinskih slučajih.

Depresija je znižala zločine in raketirstvo

New York, 21. marca. Policijski komisar mesta New York, Mulrooney, javlja, da je depresija znižala število zločinov v New Yorku v preteklem letu za najmanj 17 odstotkov. Število napadov, ropov, umorov, raketirstva, vse je šlo navzdol. Najbrž so roparji dognali, da oni, katere so nameravali izropati, sami nimajo več denarja.

Šolski vodja

Šolski odbor v Clevelandu obstoji iz sedmih članov, in ta odbor vodi vse šolske zadeve mesta Cleveland. V tem odboru je nekaj nazadnjakov, katere ostro prijema od časa do časa šolski odbornik Metzenbaum in njemu pomagata odbornika Benesch in Williams. Resnica je, da potrebuje šolski sistem v Clevelandu silno mnogo reform. Troši se denar, kjer ga ni potrebno trošiti, in več ali manj nezadovoljstva je radi šolskega voditelja Jonesa. Jones je včeraj resigniral, toda šolski odbor ga je s 4 proti trem glasovom zopet postavil za ravnatelja šol v Clevelandu. Glede šolskega sistema v Clevelandu prinesemo v kratkem podrobno poročilo.

Kdor je znal

Kompanije, ki izdelujejo steklenice, sode, truke za prevoz pive in enake predmete, bilježijo tve dni lepe dividende, kajti tovarne dobivajo enaka naročila od vseh strani Zed. držav. Računa se, da bo vzelo dve leti, predno bodo vsa naročila izvršena.

V stiski za denar

Mestna zbornica je v ponedeljek večer sprejela izredno postavbo, glasom katere se dovoli mestni vladi \$7,000,000 za tekoča izplačila, dokler ne bo mestni proračun v redu. Župan Miller pa ne ve, kje bo dobil denar.

Predsednik Roosevelt na delu proti brezposelnosti. Intrige v senatu

Washington, 21. marca. Predsednik Roosevelt je sklenil, da bo držal kongres v zasedanju, dokler ne odobri postav, katere smatra Roosevelt potrebnim za sedanje razmere. Pričakuje se, da bo poslanska zbornica odobrila danes ali jutri njegov načrt glede odpomoči farmerjem. Toda v senatni zbornici pa ne bo šlo tako lahko, ker so republikanci pripravljeni nastopiti v debati proti načrtu Roosevelta. Roosevelt je pa izjavil, da bo kongres toliko časa zboroval, dokler potrebna postavoda ni odobrena. Pričakuje se, da bo Roosevelt jutri poslal v kongres eno poslanico in sicer glede brezposelnosti. Roosevelt bo zahteval, da se nemudoma zaposli 200,000 mož in sicer v narodnih in državnih gozdovih. Pogozdevanje Zedinjenih držav je ena večjih potreb Amerike. Roosevelt ima pripravljenih \$40,000,000 iz posebnega sklada v zakladnici, da se plača brezposelnim delavcem. Pozneje bo Roosevelt zahteval \$500,000,000 kot direktno podporo za brezposelne, in končno bo zahteval, da se začne z javnimi deli kot nadaljnja od pomoč brezposelnim.

Pivo v Clevelandu

Pivo, pivo, pivo! Dobro pivo! Tako se glasi klic ljudi vseh povsod, tudi v Clevelandu. Mestna zbornica, direktor postav, župan, vsi se pečajo te dni z vprašanjem pive. Župan Miller je predložil mestni zbornici predlog, da se upelje \$200 licenca za vsako pivovarno, in vsak trupe, ki bo razvažal pivo, bo obdavčen za \$5.00. Medtem pa so oblegane pivovarne v Clevelandu. Tisoče delavcev zahteva delo, prodajalci steklenic, sodov, zabojev, avtomobilov, vsakdo hoče prodati svoje blago. Nad 600 trgovskih prodajalcev je oblegalo večeraj urade pivovaren v Clevelandu. Vsakdo pričakuje, da bo nastala nova prosperiteta radi pive. Pilsener pivovarna v Clevelandu je naročila 13,000,000 steklenic za pivo. White Auto tovarna je dobila vprašanja za proračun stroškov za 400 trupe, ki naj razvažajo pivo. In tako dalje, in tako naprej, toda minilo bo še nekaj časa, predno boste poskusili ustavnim potom dobro pivo, če boste imeli — denar.

Znižane dividende

Mestna zbornica bo te dni apelirala na družbo cestne železnice naj zniža dividende za svoje delničarje. Družba plačuje redne dividende po 6 odstotkov, dočim je svojim uslužbencem že trikrat znižala plačo. Poseben odsek mestne zbornice bo naslovil na družbo cestne železnice poziv, da začasno preneha s plačili dividende, kar delničarjem ne bo prav nič škodovalo, a pomagalo se bo stotinam uslužbencem, katerim ne bo treba več zniževati plač.

Vrnjen denar

Vodovodni oddelek mestne vlade namerava vrniti odjemalcem vode nekako \$1,000,000, kar imajo odjemalci vodo založeno pri mestni vladi za točno plačevanje vode. Ta svota se bo odjemalcem povrnila na ta način, da ko dobijo prihodnje račune, bodo plačali samo za trimesečno vporabo vode namesto za 6 mesečno vporabo.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Na svetovni razstavi, ki se vrši letos v mestu Chicago, bo tudi jugoslovanski dan in sicer dne 2. julija. Za isti dan se pripravljajo skupni pevski in atletski nastopi in enake svečanosti. Program bo razširjen potom radia po vsej Ameriki. Jugoslovanski razstavniki bodo pripravljeni tudi tekmo za jugoslovansko "kraljico lepote," ki bo izbrana omenjenega dne. Sleherno jugoslovanske dekle lahko tekmuje pri tem. Nagrada je prost izlet v domovino. Tekom razstave bodo cene za vožnjo z busi in z vlakom znatno znižane.

Rojak John Orehar, Raton, New Mexico, je ustrelil svojo ženo Katy, nato pa samega sebe. Tragedija se je pripetila v Hot Springs, New Mexico. Orehar in njegova žena sta bila doma iz Bele Krajine.

V Willock, Penna., je umrl rojak Bernard Tomše, star 64 let.

Zločin je, ako se poteguje brezposelne za nos

Že zadnji teden so prinašali angleški časopisi v Clevelandu z velikimi črkami novice, da bo Fisher Body tovarna v Clevelandu, kjer je normalno zaposlenih 12,000 mož, sprejela v ponedeljek 3000 delavcev na delo. Odkod so dobili "Press" in "News" enaka poročila, nam je neznano, toda skozi dva dneva sta omenjena časopisa prinašala enaka poročila. Tudi "Ameriška Domovina" je posnela pretekli teden tozadevno novico iz angleških časopisov, vendar se nam je že v ponedeljek zdelo vredno pripomniti, da na enake novice v angleških časopisih se ni dosti zanesli. In res se je zgodilo tako. Nad 3000 delavcev je dospelo v ponedeljek pred tovarno Fisher Body. Voditelji tovarne so jim povedali, zakaj so prišli, pa so delavci rekli, da so brali v časopisih, da se dobi delo. "It's a dirty shame," je rekel poslovodja, da časopisi tako poročajo. In vseh 3000 se je moralo vrniti domov. V ponedeljek je "Press" zopet poročal, da bo v torek delo pri Fisher Body. Zopet so tisoči prišli tja, toda nobenega dela ni bilo pripravljenega. Tako so ti brezposelni ljudje zavozili samo za cestno železnico v dveh dneh nad \$1000, vse zastoj. V resnici je velik zločin, da se ljudje na ta način blufa, in narejena bi morala biti postava, da se temu naredi konec. Angleško časopisje bi moralo biti na vsak način bolj previdno pri enakih poročilih.

Uporniki med republikanci

Člani 15. varde, ki tvorijo republikanski klub v dotični varodi, so včeraj dvignili glase proti vodstvu Maurice Maschke, ki je načelnik republikanske stranke v Clevelandu. Enoglasno so zahtevali, da Maschke odstopi voditeljsva. Vsi so prepričani, da dokler bo imela republikanska stranka v Clevelandu za voditelja Maschke, da bo republikanska stranka porazena pri vsakih volitvah, kot je bila zadnje dve leti. Kot znano, je bil Maschke lansko leto obtožen, da je odnesel iz davčne blagajne pol milijona dolarjev, toda na sodnji je primanjkovalo dokazov, naker je bil oproščen. Ampak napredni republikanci absolutno zahtevajo, da odide Maschke v politični pokoj.

Mrs. Walker se joka ob razporečni obravnavi

Miami, Florida, 21. marca. — Mrs. Janet Walker, soproga bivšega newyorškega župana James Walker, se je bridko jokala danes na sodnji, ko je pričala v razporečni obravnavi proti svojemu soprogu Walkerju, ki se nahaja danes v Franciji. Povedala je, da je storila vse v svoji moči, da si pridobi ljubezen svojega moža, toda on se naravno za njo ni več zmenil. Trdila je, da že od oktobra meseca, 1928, Walker ni hotel več z njo skupaj živeti, dasi ni vedela vzroka za to. Bivši župan Walker je zastopan po svojih odvetnikih na sodnji in je zanikal vsako obdolžitev svoje žene.

* Cena pšenici se je znižala za en cent pri bušlju.

Vlada Zedinjenih držav se trudi, da se pomiri sovražstvo med narodi

Washington, 21. marca. Vlada predsednika Roosevelta je danes zagotovila Ligo narodov, da je pripravljena delovati do skrajnosti, da se pomiri sovražstvo med narodi Amerike, nadalje, da se ustavijo boji med Japonci in Kitajci na Daljnem vzhodu, in končno, da preneha sovražstvo med narodi Evrope. Predsednik Roosevelt se te dni osebno trudi, da prepreči vojno med republikama Colombia in Peru. Ob istem času je poslal Roosevelt svojega posebnega zastopnika, Norman Davisa, v Evropo, da se pogaja za spravo med narodi. Davis ima tozadevno veliko oblast in diskretnost, da se posvetuje z voditelji evropskih vlad. Pred vsem je potrebno, da pride do boljšega sporazuma med Francijo in Nemčijo. Razmerje med tema državama je nastalo zadnje čase zelo napeto, odkar je bil Hitler imenovan za kanclerja nemške države. Roosevelt je v iskrenih besedah izjavil, da bo njegovo delovanje neprestano za mir in za sporazum med narodi.

Bančne knjižice

Državna vlada v Ohio je včeraj odredila, da vsaka oseba ali kompanija, ki hoče trgovati na račun bančnih ali posojilniških knjižic, mora dobiti tozadevni permit od države Ohio. Brez oziroma, ako se rabijo take bančne knjižice kakor kot del plačilnega sredstva, ali pa pozneje. Kdor koli se stalno peča s prejemanjem bančnih knjižic v trgovske in kupčijske namene, mora imeti tozadevno licenco od države, da se tako prepreči vsako izkoriščanje za vložnikov. Postavno pa je dajati bančne knjižice z vlogami kot del plačila za kupčijske transakcije. Država bo gledala, da dobijo lastniki vložnih knjižic pravično postrežbo in zamenjavo.

Mrs. Roosevelt je zelo varčna z domačo hrano

Washington, 21. marca. V Beli hiši bodo imeli jutri prigrizek, ki ne bo veljal več kot sedem centov in pol za osebo. Mrs. Roosevelt bo priredila sledeče kosilo: trda jajca s paradižnikovo omako, zmečkan krompir, češpljev pudding in kavo. To kosilo velja 7 centov in pol za osebo, in devet centov in pol, ako se pridene mleko za otroke.

Prepovedani plakati

Mestna zbornica je v ponedeljek sprejela postavbo, ki prepoveduje raznašanje in razdeljevanje plakatov vsake vrste v doletnem kraju mesta. Stotisoče plakatov se razdeli vsak teden, in posledica je, da je osrčje mesta, Public Square, vsak dan preplavljeno z nepotrebnim papirjem.

Filmska gledališča

Pričakuje se, da se bo danes županu Millerju posrečilo narediti spravo med lastniki filmskih gledališč in med operatorji. Slednji so izjavili, da so pripravljene vzeti znižane plače za 20 odstotkov, dočim lastniki zahtevajo 25 odstotno znižanje. Do sprave bo najbrž danes prišlo.

Papež na radio

V soboto, 1. aprila, bo papež poslal potom vatičanske radio postaje poslanico vsemu svetu glede svetega leta. Papež bo govoril v soboto, 1. aprila, ob 10:30 zjutraj, kar je po clevelandskem času 4:30 zjutraj.

* Predsednik Roosevelt bo govoril na shodu časnikarjev 29. aprila v Washingtonu.

Rooseveltova knjiga daje navodila, kako se vodi poslovanje raznih bank

Washington, 21. marca. — "Looking forward" je naslov najnovejši knjigi, katero je spisal predsednik Roosevelt malo prej, predno je prišel v predsedniški urad. V tej knjigi piše o "pozabljenem možu" in o "new deal," do katerega je opravičen ameriški narod. "Predlagam natančno, redno in praktično skupino zdravih za naš ameriški bančni sistem," piše Roosevelt med drugim v svoji knjigi. "Naše bančne postavbe morajo biti narejene na ta način, da bo potom njih zavarovana ogromna večina vložnikov, ne pa samo neka direktorjev in delničarjev. Velika večina ameriških državljanov je bila zadnja leta pozabljena od oblasti in oni, ki se nahajajo na vladi. (S tem Roosevelt direktno udriha po bivšem predsedniku Hooverju.) Potrebno je, da kongres naredi nove postavbe, ki bodo v bodoče varovale interese vložnikov. Zadnja tri leta se tozadevno ničesar naredilo ni. Ne samo, da so velike banke špekulirale z drugim denarjem, pač pa vlada sama je dajala vzglad za špekulacijo." Roosevelt podaja še mnoga druga zdrava navodila. Ta knjiga z naslovom: "Looking forward" se lahko kupi v vsaki večji knjigarni za \$2.50.

Za \$10,000 zlata

Dr. Franklin E. Cutler ima hišo na 2025 E. 100th St. Dr. Cutler je zdravnik, ki živi v poklju, ker je že prenehal z aktivnim zdravljenjem radi starosti. Tekom zimskega časa živi v New Yorku ali na jugu. Včeraj je pa sporočil policiji, da so mu nepoznani tatovi odnesli iz skrivališča \$10,000 v zlatu, katere je hranil doma zakopane. "Res sem bil norec, da sem hranil doma zlato," se je izjavil dr. Cutler napram policiji, "toda zlata pač več ni, in če mi more policija pomagati, bi bil zelo vesel."

Mrs. Roosevelt je zelo varčna z domačo hrano

Washington, 21. marca. V Beli hiši bodo imeli jutri prigrizek, ki ne bo veljal več kot sedem centov in pol za osebo. Mrs. Roosevelt bo priredila sledeče kosilo: trda jajca s paradižnikovo omako, zmečkan krompir, češpljev pudding in kavo. To kosilo velja 7 centov in pol za osebo, in devet centov in pol, ako se pridene mleko za otroke.

Prepovedani plakati

Mestna zbornica je v ponedeljek sprejela postavbo, ki prepoveduje raznašanje in razdeljevanje plakatov vsake vrste v doletnem kraju mesta. Stotisoče plakatov se razdeli vsak teden, in posledica je, da je osrčje mesta, Public Square, vsak dan preplavljeno z nepotrebnim papirjem.

Filmska gledališča

Pričakuje se, da se bo danes županu Millerju posrečilo narediti spravo med lastniki filmskih gledališč in med operatorji. Slednji so izjavili, da so pripravljene vzeti znižane plače za 20 odstotkov, dočim lastniki zahtevajo 25 odstotno znižanje. Do sprave bo najbrž danes prišlo.

Policist ponesrečil

Ko se je policist Stephen Vargo danes zjutraj peljal domov, se je njegov avto na opolzkih tleh na 55. cesti in St. Clair Ave. ponesrečil. Vargo je dobil jako težke poškodbe.

Zvezna vlada je dala za preti bivšega predsednika največje banke

New York, 21. marca. Tu je bil aretiran glasom zveznega zapornega povelja Chas. E. Mitchell, bivši predsednik največje banke v Ameriki, National City Bank. Aretiran je bil v svoji krasni palači na Fifth Ave. Obdoližili so ga, da je hotel vlado oslepariti radi dohodninskega davka. Sam generalni zvezni pravdnik Cummings v Washingtonu je izdal zaporno povelje. Obenem je generalni pravdnik naznanil, da se je aretacija izvršila na željo predsednika Roosevelta. Zvezni pravdnik v New Yorku, Medallie, je dobil povelje, da takoj začne s pripravami za obravnavo, ker se želi, da bo Mitchell nemudoma obsojen. Vlada ima proti njemu neovrgljive dokaze. Mitchell je bil izpuščen pod \$10,000 varščino. Vlada trdi, da je v letu 1929 Mitchell prodal 18,300 delnic banke nekega sorodniku, kar se je pozneje izkazalo, da je ta sorodnik njegova žena. Delnice je prodal za \$2,800,000, kot so bile vredne in je to svoto odtegnil od dohodninskega davka, česar ne bi smel storiti, in je za to svoto osleparil vlado na davkih.

Shod trgovcev

Sinoči se je zbralo v S. N. Domu nekaj nad 50 slovenskih mesarjev in groceristov z namenom, da uredijo svoje bodoče poslovanje tako kot zahtevajo časovne razmere. To je bil že drugi sestanek in kratkem času. Poglavitno vprašanje na dnevnem redu je bilo, kako naj trgovci prodajajo: ali za gotov denar ali na staromodni kredit kot je danes v veljavi. Povdarjalo se je, da nobena veridna trgovine ne zaupa in ne da na kredit niti centa nikomur, dočim naši trgovci pišejo debele knjige — dolga. Očividno je bilo na shodu, da je pretežna večina trgovcev za prodajo za gotov denar, in zlasti mlajši slovenski trgovci so se izjavili, da so za sistem gotovega denarja. Mnogi trgovci so ga že upekljali in shajajo, zlasti ker dobivajo z znižanimi cenami vedno nove odjemalce. Tozadevno bo "Ameriška Domovina" v prihodnjih dneh še več poročala. Prihodnji sestanek trgovcev se vrši 4. aprila.

Sobota zadnji dan

V soboto se bodo zaključile davčne knjige v Clevelandu, brez oziroma, koliko je davkov plačanih. Do danes znaša primanjkljaj \$15,000,000. Po 25. marcu, to je, prihodnjo soboto, bo treba plačati obresti od zaostalih davkov. Vsega skupaj se je nabralo do včeraj \$17,139,609 v davkih.

Za brezposelne

Councilman Artl je predlagal v mestni zbornici, da se prišli plinsko družbo, mestno elektrarno, vodovodni oddelek vlade in Illuminating Co., da računajo brezposelnim samo polovico toliko za plin, elektriko ali vodo, kot pa znašajo redne cene.

Razdelitev mesta

V petek popoldne bo zadnja seja glede razdelitve mesta v nove politične okraje. Kmalu potem pride glasovanje v mestni zbornici. Republikanci nameravajo uničiti demokrate, toda poslednjo besedo bo imela — sodnija.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1908, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 67, Wed., Mar., 22d, 1933

Diplomati presenečeni

Iz Washingtona se poroča, da so evropski in drugi diplomati, ki zastopajo svoje države in narode pri ameriški vladi v Washingtonu, te dni silno prestrašeni, presenečeni in razočarani radi načina, kako novi ameriški predsednik Roosevelt direktno posluje, brez ceremonij, brez fraz in govoričenja.

Iz Washingtona se pošiljajo diplomatske brzjavke na vse strani širnega sveta, in v teh brzjavkah razlagajo razočarani diplomati, kako Roosevelt uspešno rešuje bančne zadeve, kako je kot čez noč pričaral dobro pivo za Amerikance, kako rešuje vsak dan nove gospodarske probleme. Diplomati se čudijo in strmiijo. Kaj takega niso še nikdar videli niti doživeli.

In čudijo se tudi v Evropi, v Aziji, v Avstraliji in po ostalem svetu. Roosevelt ne dela kot so delali njegovi predniki v predsedniškem uradu. Bivši predsedniki so poklicali državnega tajnika, povedali kako in kaj, državni tajnik se je posvetoval s poslanikom dotične države, poslanik je odposlal sporočilo svoji vladi, slednja vlada je obvestila tujezemskega ministra, a ta zopet konferiral z vlado, in odgovor je šel nazaj istim potom, kot je došel, kar pomeni zavlačevanje, nesporazum in — neuspeh.

Roosevelt pokliče direktno zastopnika vlade, s katerim želi govoriti, mu pove svoje mnenje, in poslanik obvesti zopet direktno vlado, katere zastopnik je. Vsa stvar se vrši hitro, brez ceremonij, uspešno.

Poleg vsega tega pa skrbi evropske državničke, kaj bo z vojnim dolgom in drugimi dolgovi, ki zapadejo 15. junija Belijo si glave, kaj bo Roosevelt ukrenil glede dolgov. Toda Roosevelt premišljuje, molči, potem pa brez vsake ceremonije pride v javnost in jasno in točno pove, kako in kaj bi se moralo zgoditi. Ampak v splošnem se pa že ve deloma, v katero smer bo Roosevelt zamahnil.

Novi predsednik Roosevelt je proti temu, da bi Amerika odpuščala Evropi stare dolgeve ki znašajo enajst tisoč milijonov dolarjev. Ako so ti dolgovni odpuščeni bi bila Amerika hudo prizadeta kajti končno dolgovni morajo biti plačani in plačati bi jih morali Amerikanci sami potem izrednih davkov. Tega pa Roosevelt nikakor ne želi.

Ampak Roosevelt ima drug načrt. Pripravljen je odnehati z dolgovi napram Evropi vsaj do polovice ako se Evropa obveže, da bo znižala tarif, in obenem je Roosevelt pripravil sam odnehati z visokim tarifom. To bi bil prvi in značilni korak do boljšega sporazuma med Ameriko in med narodi Evrope, ta korak bi ubil sovraštvo, ki prevladuje med narodi, tak korak pomeni, da se bo zopet poživila mednarodna trgovina, in končno pomeni to, da zavladajo zopet potom mednarodne oživljene trgovine, normalne razmere, ki prinesejo zopet plačo brezposelnim delavcem, zaslužek in ugodno življenje.

V nekaj mesecih se vrši tozadevna konferenca evropskih narodov v Londonu, in na tej konferenci bo navzoč tudi zastopnik Zedinjenih držav, ki bo razložil ideje novega predsednika. Ker je Roosevelt zelo spravljiv, prijazen, popustljiv in pošten, se njegovim tozadevnim predlogom ne bo mogoče upirati. Evropa bo popustila, dovolila bo, da se ameriški izdelki zopet izvažajo v Evropo, in Evropa bo zopet lahko trgovala z Ameriko, skratka, tovarne bodo začele poslovati, trgovina bo cvetela.

V takem položaju bo gotovo sedanja ameriška vlada pripravljena popustiti na vojnih dolgovih, ki so danes enako ogromno breme Ameriki kot evropskim narodom. Roosevelt bo skoro gotovo proglasil moratorij na evropske dolgeve, in predno poteče moratorij, se pričakuje, da bo življenje zopet normalno. Iz česar se zopet vidi, koliko je vreden en človek, ki ima razum in srce na pravem mestu, ki uživa zupanje naroda, ker je deloven in pošten, iskren, brez fraz na jeziku, brez zavisti v srcu.

D O P I S I

Warren, O.—V zadnjem času se večkrat sliši iz naše naselbine, kar je tudi prav, da ne bodo mislili, da pri nas spimo. Kot je že znano, nas na 25. marca posetijo rojaki iz Girarda. Upozorili bodo igro "V Ljubljano jo dajmo." Jaz se tudi strinjam z Jakatom, da naj bi se reklo "V Warren jo dajmo." Jaka tudi piše, da bo Mrs. Anžiček jetra frigala. Veš, pa ji ne bo potreba, ker to bodo napravile naša dekleta od podružnice Slovenske ženske Zveze. Že sedaj se pripravljajo, da Girardčane in Clevelandčane kar najboljšo postrežejo. Eno je gotovo: da lačni in žejni ne bodo šli od nas. Samo to želimo, da bi v soboto dopoldne deževalo, da ne bo mogel Jaka korenček in peteršiljček se-

hodnjič bomo pa pri Mrs. Elsie Gradišar. Seja se je pa vršila pri naši tajnici Mrs. F. Ponikvar. Prihodnja seja bo pa v Jugoslovanskem domu in sicer prvi četrtek v mesecu, namesto drugi, ker je Veliki četrtek.

Kar se pa drugih društev tiče, sedaj ne moremo napredovati, ker nas tare teta depresija, kot vse ostale v tej ljubi Ameriki. Kot je razvidno iz poročil v glasilu SDZ, bo najbrže iniciativa društva Slovenec št. 1 propadla. Tudi naše društvo je proti. Tako je tudi prav, konvencija naj se vrši tam, za kamor se je izrekla večina delegatov zadnje konvencije. (Po mojem skromnem mnenju se bo največ prihranilo, če bo članstvo izvolilo zmogljive delegate, ki bodo v resnici gledali na to, da se dosti dobrega naredi v najkrajšem času. Je dosti takih, ki samo prazno slamo mlatijo. Za take je najbolje, da ostanejo doma. Naše društvo, Bratska Sloga, se bo gotovo zelo pomnožilo, kakor hitro se razmere zboljšajo, ker so ljudje spoznali, da Slovensko Dobrodelno Zvezo ne prekosi nobena druga slovenska organizacija.)

Sedaj imamo na bolniški listi dve članici in sicer hčerko ugledne družine, Jennie Lunder, ki si je zlomila roko v zapestju. Ona je tudi članica podružnice št. 54 SZZ. Članice so ji poslane lep šopek cvetlic, za kar se jim najlepše zahvaljuje. Nadalje je bolna tudi sestra Ivana Šajn iz Garrettsville, O. Obema želimo skorajšnjega okrevanja.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam Ameriške Domovine.

Rosie Racher,
predsednica št. 54 SZZ.

Warren, O.—Zadnje nedeljo zjutraj je izgledalo, da bo zelo neprijeten dan. Premišljeval sem, kako ga napraviti boljše za razvedrilo, pa smo se naložili na avto z družino, poleg je pa še prisedel Mr. Štrkel z družino, pa hajd gori proti jezeru. Ustavili smo se najprej pri Mr. Zalarju v Painesville, O., kjer smo se dobro okrepčali, za kar se tukaj lepo zahvaljujem Mrs. Zalar za izvrstno postrežbo. Ker je bil pa dan še mlad in se nam je hotelo, da slišimo slovenski radio program, smo se peljali v Fairport, O. k Mr. Švigelju. Presem misli, da smo samo pri nas tako nedočkajlivi za radio programe in čakamo, kdaj se bo kazalec na uri pomaknil na pol štiri, pa sem se zelo motil. Ko smo vstopili, je bila že polna soba tamkajšnjih rojakov, zbranih skupaj, ki so bili ravno tiste misli kot smo bili mi, da bi se že začelo, da prej slišimo. Program je bil izvrsten, lepo petje in vesela godba. Hvala vsem, ki se trudijo za to, da je dana prilika rojakom po širni Ameriki imeti za pol ure razvedrilo, da slišimo lepe pesmi v našem materinem jeziku in godbo, ki jo vsi že od nekdaj radi čujemo. Pol ure je kaj hitro minilo. Mrs. Švigel nam je kaj lepo postregla, zakar smo ji tukaj zelo hvaležni. Predno smo se pa poslovili od prijazne naselbine, smo se pa še oglasili pri vedno veselem rojaku Mr. Lunkatu, ki nam je zopet postregel s pristnim ohajčanom, Mrs. Lunka pa zokusnim prigrizkom; lepa vam hvala.

Čas je tako hitro minil, da bi bili skoro pozabili, da je treba domov, da nas ni na to opozorila svetilka v sobi. Takrat mi je pa prišla na misel ona, ki jo je nekdaj vzdihnil tisti Ribničan: "Kdo bi mislil, da bo prišel iz takoga grdega jutra tako lep dan!"

Naselbina Fairport, ki leži ob jezeru Erie, je zelo prijazna, posebno ob poletnem času. Rojaki tam še precej dobro delajo, to je času primerno. Ker če se dela štiri do pet dni v tednu, je zelo dobro. Seveda ne pa vsi. Kot povsod, tako tudi tam je nekaj nezaposlenih, večinoma samci. Ker so pa oni, ki delajo, radodarni, se jim pa ravno ne godi slabo, ker si med seboj po bratško delijo in pomagajo eden drugemu in tako čakajo boljših ča-

sov. Obljubili so mi tudi, da ako ne bo kakšnega zadržka, da bodo v soboto prišli k nam v Jugoslovanski dom na zabavo v večjem številu.

Kot je bilo že prej poročano in vem da skoro že vsi veste, da bomo v tukajšnjem Jugoslovanskem domu za korist istega priredili veseli in zabavni večer v soboto 25. marca. Posetili nas bodo naši rojaki iz Girarda, ki nam bodo uprizorili veseligr "V Ljubljano jo dajmo." Igra je povzeta iz kmetskega življenja in je zelo humoristična ter vredna za vsakega, da jo vidi. Kdor jo je pa že videl, pa vem, da si jo bo želel videti ponovno. Nadalje bodo nastopile tudi mlade deklice in zapele lepe slovenske pesmi. Ni ga lepšega kot poslušati mili materni glas od tukanj rojenih otrok.

Po končani igri bo pa prosta zabava in ples. Za godbo bo pa skrbel dobro poznani Hojer trio iz Clevelanda, ki igrajo tako milne poskočnice, da je pri istih nemogoče sedeti pri miru. Več o tem ne bom pisal, zato je najbolje, da pridete sem in se prepričate. Rojaki od blizu in daleč so prijazno vabljeni, da se udeležite te prireditve. Ne pozabite v soboto 25. marca v Jugoslovanskem domu v Warren, O.

Frank Ponikvar.

Ema Zore.

ORGANIZACIJA LASTNIKOV DOMOV

Piše ANTON GRDINA, odbornik

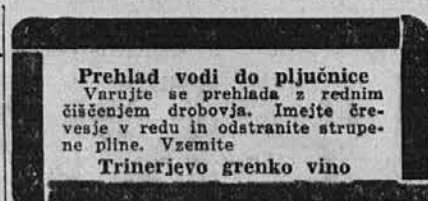
V četrtek večer, 9. marca, se je vršila seja lastnikov domov v Grdinovi dvorani. Na seji se je razmotiralo in razlagalo razne zadeve, kakor tudi namen in pomen organizacije. Navzroč so bili stari člani in novi kandidati za vstop, kakor tudi taki, ki so hoteli poizvedeti razne stvari in ki so priporočali razne stvari. Vidi se, da je organizacija še nova, o kateri se mnogi nimajo pojma, nekateri ji še ne zaupajo, drugi ne vedo, kaj in kako bi jim mogla koristiti. Toda vidi se tudi, da je za organizacijo veliko zanimanje. Ker je kljub temu, da je bilo nekaj kritike, pristopilo zopet 28 novih članov.

Seja je bila zelo živahna in to je dokaz, da vlada za organizacijo veliko zanimanje. Ako bi se članstvo in drugi ne zanimali, bi se tudi ne oglašali. Dokaz, da bo organizacija obstala je to, ker je tako neobhodno potrebna in ker se ljudje zanimajo zanjo. Zakaj pa tudi ne? Kdor je lastnik hiše in doma, ta danes ve, kaj se pravi imeti skrbi. Vsak, ki je dosegel toliko, da si je ustanovil svoje ognjišče, je bil nedvomno dober, priredil in varčen gospodar. Vsakemu takemu povečini dela depresija, ki nas tlači z vsakim dnem bolj k tlom, zelo velike skrbi: davki in obresti, zaslužka pa ni. Dolgo časa so stali naši ljudje junaško, saj so povečini vedno za nekaj mesecev brezdeležja preskrbljeni za hrano, toda če pa to traja na leta, se pa uniči najboljše gospodarja, ker na kaj sličnega ni niti najboljši gospodar računal.

Bolj ko je bil gospodar varčen, bolj ga boli in skrbi, kadar pridejo časi, v kakršnih se danes nahajamo. To je torej vzrok da so pričeli ti gospodarji gledati na to dolgotrajno depresijo iz druge strani. Vse še gre, dokler se ohrani ljudem mirno kri, dokler gledajo z zaupanjem da bo jutri bolje. Toda kadar se ne more plačat davkov in ne obresti na dolg, potem zmanjka hrane in dobrodelne družbe pravijo, da jim ne dajo podpore, ker so lastniki domov. To pa da ljudem misliti, da se nahajajo v resnih časih, da je treba storiti resne korake. To je vzrok da je zanimanje za to organizacijo tako veliko in upoštevano, da lastniki domov radi sledijo vsakomur, kdorkoli jim obeta, da jih bo rešil težkih skrbi, ki se vlačijo po glavah ljudi, kot črni oblaki pred hudo nevihto.

Tako organiziranje se je pričelo širom po okolici mesta in

Girard, O.—V soboto večer se nas je zbrala vesela družba pri Mr. Joe Cekuta ml. Prav pritrjetno smo se tam zabavali in počastili smo mlajšega, kakor tudi starejšega Jožeta. V prvi vrsti, seveda, se moramo zahvaliti za vso zabavo in party Mrs. Joe Cekuta ml. Imela je polne roke dela z nami in tudi veliko potrpljenja. Ko smo zaslišali harmoniko, smo jo vsi udrli v klet, kjer smo ostali do jutranje zore. Deset minut čez polnoč nam je starejši Joe Cekuta držal govor, ki smo ga zvesto poslušali in nam je segel vsem do srca. Zdi se mi, da mu je Mr. Anžiček nekoliko zavidal, ker ni tudi on — Jože. No, saj tudi nanj pride vrsta, ko bo obhajal svoj god in upamo, da ne bo kar tako mimo nas šel. (Tudi jaz tako upam. Op. Jakata). Tudi mlajši Joe je bil zelo vesel in dobre volje. Le to je škoda, da ga bomo kmalu izgubili. Šla bosta namreč s soprogo v Francijo v poset k Mr. in Mrs. Šandonel. Vsi jima želimo srečno pot, mnogo zabave in srečno vrnitev nazaj med nas, da bi drugo leto zopet vsi skupaj obhajali sv. Jožeta. Še enkrat vam prav lepa hvala za vsak v imenu vse družbe, in mnogo pozdravov,

postaja z vsakim dnem težje, ker se umetniškim potom skoro samo kopiči, ne da bi davkoplačevalci dosti o tem vedel. Ravno na zadnji seji je imel o tem govor odvetnik in je pritrtil, da je samo 43% lastnikov domov, ki volijo in je rekel: "Pa tudi, če vsi volijo proti bondom, bodo bondi vseeno odobreni pri volitvah." To bi se dalo primerjati temu, kako je rekel neki kandidat: "Sicer me skrbi, kako se voli, a bolj me skrbi, kako se štejejo glasovi."

Zadnja leta se je volilo za bonde kar zaporedoma. Če se ne motim, smo za iste dolžni že 88 milijonov dolarjev. Milijoni davnega denarja gredo za zastale obresti, od katerih nima nihče kaj dobička; denar gre, kakor da se ga meče v jamo. Za izdajo bondov se potem zida mostove in razne velike stavbe, katere po mišljenju prevdarnih mož niso potrebne.

Tudi nam je znano, kako se pri takih zgradbah dela. Saj smo že tolikokrat slišali o raznih mešetarijah. Z drugo besedo: tisti, ki jim je vse to znano, vedo povedati take stvari, da popade davkoplačevalca res sveta jeza. Če človek vse to premišlja, poslušaj in se o tem prepričaj, na drugi strani pa poslušaj tožbe trpečega ljudstva, ki tako težko plačuje naložena bremena, ne more priti do drugega sklepa, kot da se mora priti takemu početju do konca. Toda vprašanje je: kako? Treba je poiskati pot, po kateri se pride do konca ali vsaj do sredstev, ki bodo zabranila nadaljni tak tok, ki donaša nova bremena davkoplačevalcem. Treba je organizacije.

Po vsakem zdravem razumu bo vsak spoznal, da je treba najprej ustaviti val, ki donaša in kopiči nove dolgeve, za katere so davkoplačevalci s svojimi posestvi odgovorni. Treba je ustaviti nadaljnjo izdajanje bondov. Pameten gospodar se ne bo vedno naprej dolžil. Zato je pa treba organizacije. Morda bo kdo rekel, da se take stvari rešijo pri volitvah. Nak, tega pa ne, ker preveč mi je znano, kako se volitve vrše. Kadar gre za take stvari ob volitvah, je že vse naprej namazano, da bo bolj gladko teklo. Namazani so časopisi in govorniki, ki goreče pridigajo, da je za blagor naroda neobhodno potrebno zopet voliti za bonde. Cele strani oglasov so najete na račun davkoplačevalca, da ga preslepe, da ponovno voli za stvari, o katerih še pojma nima, kako se bo njegov denar rabil in trošil, za katere so bili izdani bondi za milijone dolarjev.

Kako malo smo se zmenili za take stvari, pa ki je tako važno za lastnike domov. Namen naše organizacije je, temeljito poučiti in preiskati vselej, kadar se bo zopet hotelo kaj enakega prednesti pred volivce, da bodo stvari že prej natančno poučeni. To je zelo važno in že samo to je vredno, da so lastniki hiš organizirani v grupo, da se jih v bodoče ne bo moglo več preslepiti.

Kdor gre okrog in pride v dotiko in v pogovor z ljudmi, ki lastujejo domove, ta se jih nabere dovolj. Pritožbe so tako resne, da dajo človeku misliti, kako je lastnik hiše danes tepen, kako je na tleh in da je njegov gospodar tisti, ki ničesar ne laštuje. To se sliši sicer neverjetno, toda bom navedel dokaze za mojo trditve.

Pred mnogimi leti, ko smo dospeli v Ameriko, takrat navadno ljudje se niso lastovali hiš. Navadno so bili lastniki hiš, v katerih so stanovali delavci, komunisti raznih tovarov. Njih domove so potem pokupili delavci in so si poleg teh zgradili

(Dalje na 3. strani)

Če verjamate al' pa ne.

Kdor hoče imeti z oglasom dober uspeh, ne zadostuje samo, da ga dene v list in ga plača, ampak mora tudi poznati umetnost sestaviti oglas, da bo imel uspeh, ker drugače je denar za oglas naravnost proč vržen.

Kako je treba sestaviti oglas, da pokaže uspeh, pripoveduje naslednja zgodbica, ki pove o slabem in dobrem oglasu.

V neki londonski cerkvi je neke nedelje meščan pozabil pri vratih svoj še čisto novi in svileni dežnik. To nazadnje ni nič čudnega, saj se nobene stvari toliko ne pozabi, kot se dežnikov. Meščan si misli, da bo najbolje, ako da v časopis oglas in se prosi onega, ki je dežnik pomotoma odnesel, naj ga prinese na določeni naslov nazaj, kjer bo dobil primerno nagrado.

Meščan lje sestavil sledeči oglas: "Izgubljen! Preteklo nedeljo se je v vestibulu glavne cerkve pozabil lep svileni dežnik. Kdor ga prinese lastniku nazaj na Glavno ulico številka 10, bo dobil primerno nagrado."

Dva, tri dni mine, toda oglas ni pokazal nobenega uspeha. Meščan postane vznemirjen, potem pa že celo jezen, ker je bil poleg dežnika še ob denar, ki ga je plačal za oglas. Pa jo mahne naravnost v upravnistično listo in tam udari po mizi in razsaja nad upravnikom lista, da kakšen je ta list, kjer oglašaji nimajo nobene veljave in če oglas v listu nima nobene veljave in uspeha, je najboljšje, da tak list preneha izhajati.

"Pocakajte no malo," pravi upravnik, "da tudi jaz svoje povem. Kaj robanitate in razbijate tukaj, ko ne veste zakaj! Da oglas ni imel uspeha, je krivda vaša, ki oglašate niste prav spisal. Dajva, napraviva takole: oglas o vašem izgubljenem dežniku bova dala še enkrat v list, ampak sedaj vam bom oglas jaz spisal. Zastavim vam svojo glavo, da bo imel oglas uspeh, da boste kar zijali."

In res, drugi dan je bil objavljen v časopisu oglas o izgubljenem dežniku, ki se je glasil takole:

"Ako oseba, ki je bila preteklo nedeljo opazovana, kako si je v vestibulu stolne cerkve prilastila dežnik, ki ni bil njena last, ne vidi rada slabih posledic in slabega glasu, ki ga bo dobilo ime te osebe, naj prinese ta dežnik takoj na številko 10 na Glavnem trgu, sicer bom primoran ime te osebe razglašati v javnosti, ker mi je to ime dobroznano."

Dve uri zatem, ko je časopis izšel, je dobil lastnik dežnika pred vrati svojega stanovanja na Glavnem trgu številka 10 ne samo en dežnik, ampak jih je dobil nič manj kot 20 in vsakega dežniku je bilo priloženo pismo, v katerem se prosi lastnika dežnika, naj oprosti in naj stvari ne žene naprej, ker je bil dežnik vzet samo po pomoti.

V modno trgovino pride elegantno oblečen mož in pravi, da bi rad kupil par ženskih svilenih nogavic in sicer morajo biti mesene barve.

"Kakšne barve pa: bele, rumene ali črne?" ga vpraša vljudno prodajalka.

"Saj sem vam že rekel, da naj bodo nogavice mesene barve."

"Saj zato pa vas vprašam kakšne barve naj bodo: ali bodo za Kitajko, Zamorko ali za be- lo?"

Strážnik je ravno zalotil zmoličarja, ki se je plazil skozi okno. Potegne za nogo nazaj in mu strogro reče: "Zakaj plezate skozi okno v hišo?"

"Bolj potihlo govorite, gospod strážnik," reče zmoličar. "Jaz stanujem v tej hiši. Moja žena je pa v moji odsotnosti stopnice poribala in sedaj bi šel rad skozi okno, da ne bi umazal stopnic."

ORGANIZACIJA LASTNIKOV
DOMOV

(Nadaljevanje z 2. strani)

še nove hiše. Danes so pa prišli čisto drugačni časi za lastnike domov, ki so bili poprej samo najemniki v hišah bogatašev in niso imeli nobenih skrbi s popravilo, z davki, z obrestmi, z vodo in drugimi stvarmi, ki jih mora lastnik hiše plačevati.

Sedaj pa par vrstic o onih, ki nimajo svojih hiš in žive v najetih stanovanjih. Naj že najprej omenim, da ni moji namen, da bi koga žalil ali zaničeval ali ga potiskal v ozadje. Kar bom navedel, je vzeto iz resnice, ki je povedana iz ust poštenih ljudi, lastnikov hiš. Za tiste ljudi ki nimajo hiš, se danes skrbi od dobredelnih družb, vsaj ti so deloma prvi, ki imajo pravico do podpore. Kdor si zna pomagati, je lahko O.K., dasi ne rečem, da ni truda in posla in časa, da se ga vpiše in pripozna za podporo. Seveda, to mora mestna oblast tudi storiti, saj se tako vrinejo notri taki, ki bi po poštenem ne bi smeli dobivati podpore. Toda kadar je družina vpisana za podporo, je vsaj kolikor toliko preskrbljena in se je že slišalo, ko so nekateri izrazili, da jim je vseeno, če se kdaj kaj delajo ali ne.

(Konec jutri.)

VESTI IZ DOMOVINE

—Na Bledu je umrl v 82. letu starosti g. Jakob Soklič, oče g. Jakoba Sokliča, župnika pri Sv. Vidu pri Ptuj.

—Na Jesenicah je umrla gđc. Apolonijsa Žerjav.

—V Ljubljani je umrla Marija Pečar, roj. Jagodic, vdova po železničarju.

—V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je umrla gđca. Mici Knourekova, bivša posestnica lepega vinograda na Bizelskem. Bila je zlata duša, plemenitga značaja ter povsod spoštovana in priljubljena.

—V Sv. Petru nad Laškem je umrla gospa Marija Hercog.

—Mrtvaški zvon. Nihče ni mogel verjeti, ko je v Trebnjem in na Vinigoricu zvonilo in so pravili, da je umrla na Dobravi Uhanova mama, po domače Terlepova. Bila je res slabotnega zdravlja, vendar o smrti se ni sanjalo ne nje, ne nikomur. Nenadoma je zapustila svojo družino. Velika žalost je to za moža in otroke, pa tudi za vse, ki so pokojno poznali. Bila je mirnega in dobrega značaja, otrokom predobro mati in možu zvesta žena. Kako so jo vsi spoštovali, je pričal njen pogreb. Od blizu in daleč je prišlo silno veliko ljudi, ki so ji izkazali zadnjo čast.

—Volkovi napadajo vasi. Iz Bihača v Bosni poročajo, da se v tamkajšnji okolici vedno bolj pojavljajo volkovi in tolpah in napadajo vasi. Zgodilo se je že celo slučaj, da so volkovi pri belem dnevu napadli hlev in poklali vso živino. Te dni so navadili trije volkovi na ovce Keščice Hamida, katere je imel spuščene pred stajo. Hamid je brž skočil po lovsko puško in z enim strelom ubil največjega volka, ki je ravno hotel naskočiti svoj plen. Druga dva sta počasi odšla nazaj v gozd.

—Konj je brenil. V svoj domači kraj v Lož na Notranjskem se je vrnil te dni od vojašnice 21 letni posestnikov sin Andrej Muc. Predsinočnjim je ginal domačega konja napajat. Konj pa je domačega sina že zabil in se ga odvadil ter se je upiral njegovemu vodstvu. Pri napajanju je konj odskočil in brenil Andreja s tako silo v levo nogo, da mu jo je zlomil. Poškodba je zelo težkega značaja, saj je prišlo do krvavitve fraktur. Ranjenega Mulca je ljubljansko bolnišnico prepeljal reševalni avto.

—Bivši podpredsednik Curtis je včeraj obiskal predsednika Roosevelta.

PAUL SCHEBESTA:

PRITLIKAVCI—LOVCI NA SLONE

Pater Schebesta, afriški misijonar, ki misijonari med najmanjšimi ljudmi na svetu, afriškimi pritlikavci, je pravkar objavil v neki reviji svoje vtise in izkušnje, ki jih je dobil med pritlikavci, ki so ga vzljubili ter mu naredili vzdevek "Baba va Bambuti," kar pomeni "Oče pritlikavcev." V sledečih vrstah opisuje njihovo življenje ter navede, kako se ti najmanjši ljudje na svetu lotijo tudi slonov, največjih živali na zemlji. Evo njegovega opisa:

O Kongo-pritlikavcih, ki prireajo tudi love na slone, sem že marsikaj čital ter slišal tudi neverjetne zgodbe iz ust belih kolonistov. Toliko bolj sem bil presenečen, ko sem slišal iz ust samih pritlikavcev, da ne prireajo nobenih lovov na slone. Za to govori tudi okoliščina, da jim primanjkuje za to najpotrebnejše orožje, namreč sulice. Z navadnim lokom in puščico se ne opravljajo namreč ničesar proti tem debelokožcem. Šele v Isumi sem izvedel, kaj je na stvari, kajti tam mi je sam glavni poveljnik, da so res tudi taki pritlikavci, ki so izkušeni lovci na slone. V vasi Majjala, zadnji etapi na svojem potovanju, pa sem prišel prikratk v stik s temi pritlikavci.

Kakor sem se mogel sam pričati, se poslužujejo ti pritlikavci dvojnega načina lova na slone. Pri obeh načinih pa napadajo debelokožce s sulicami. Mali pritlikavci napadajo z veliko hrabrostjo in pogumom, oboroženi samo s sulicami, te težke nestvore.

Effe-pritlikavci iz Majjala se poslužujejo pri lovih na slone kratkih, približno en jard in en čevljev do en jard dva čevlja dolgih in močnih železnih sulic, ki so močno pritrjene na držaj. Toda nikar naj nihče ne misli, da je vsak teh pritlikavcev lovec na slone; v velikem taborišču je komaj pet do šest skrajno pogumnih in hrabrih mož, o katerih gre sloves, da so izkušeni lovci na slone, kar smatrajo tudi za svoj poklic. Za ta lov je treba namreč velikega poguma in še večje spretnosti. Vsak lovec ima svojo lastno sulico, katero skrbno čuva. Mnogokrat prislijo Zamorci, ki spadajo k velikim plemenom, te pritlikavce, da jim lovijo slone, za kar ne dobe ubogi pritlikavci po uspešnem lovu ničesar drugega v plačilo, kakor morda lonec domačega piva, nekaj banan in morda še kako cunj, katero si ovijejo okoli telesa. Zamorci pa si vzamejo vse najboljše dele mesa in slonovo kost, ki jim največ vrže. Na svojem potovanju sem naletel na zamorske vasi, katerih prebivalci so postali na ta način premožni ljudje na račun teh ubogih pritlikavcev.

Na predvečer lova na slone prirede žene pritlikavcev "čarovniški ples," tekem katerega druga drugo obrizgavajo z vodo, s katero si napolnijo usta. To bo prineslo namreč lovčemu srečo.

Ko zazori jutranja zora dne, ko se ima vršiti lov, lovci najprej nekaj malega pojedajo, nato si vzamejo s sabo nekaj živila, ki obstojajo večinoma samo v bananah, nato pa se razkrope po gozdu za sledovi slonov. Navadno se dva ali trije možje podajo v gozd, kjer se skrivajo po nekaj dni ter pazijo na slone. Ko zasledijo svežo slonovo sled, se nanežejo po vsem telesu s svežim slonovim blatom, da ne izdajo s svojim lastnim vonjem debelokožcem svoje navzočnosti. Previdno in tiho se potem približajo slonu, ki morda stoji v senci kakšnega drevesa. Eden izmed lovcev se mu nevidno in tiho približa, in ko dospe v dovolj veliko bližino slona, dvigne z obema rokama svojo težko sulico ter jo z vso močjo vrže v koleno zadnje noge slona, nato pa naglo kakor blisk izginje zopet v gošči. V groznih bolečinah prične ranjena žival troben-

tati ter se obrne za bežečim napadalcem, toda v istem trenutku ga napade že drugi lovec ter vrže svojo težko sulico v koleno njegove druge noge.

Ako se je ta dvojni napad posrečil, tedaj je glavno delo opravljeno: s prerezanimi kitami se slon kmalu zgrudi na tla. Zdaj se mu pritlikavci previdno približajo ter mu odsekajo šerilec, vsled česar slon izkrevavi. Zdaj se pritlikavci takoj vrnejo v svojo vas, kjer alarmirajo ljudi, prav tako tudi sosedno zamorsko vas. Ljudje takoj odhitijo iz vasi na lice mesta, kjer med tem slon pogine, nakar mu takoj izrežejo velike kose mesa ter jih odnese v vas, kjer se prične zdaj lovčemu na čast velika gostija.

Pritlikavci prirede velik zmagoslavje, katerega se udeležijo vse prebivalstvo. Pa tudi Zamorci (namreč ljudje plemena, ki ni pritlikavci), so tega dne radodarni in domače pivo in palnovo vino obilo teče iz posod. Zenske donajajo jedila in slonov rilec porušijo lovci ter najstarejši in najbolj spoštovani Zamorci. Mladež kakor tudi ženske, ki so v blagoslovljenem stanju, ne pa smejo pokusiti mesa. Dlako iz slonovega repa ohranijo lovci zase ter jo spravijo kakor največjo svetinjo. Gorje lovčemu — pravijo ti pritlikavci, — ki bi razdaljal to dlako: pri prihodnjem lovu bo gotovo nesrečen. Iz te dlake delajo namreč neko medicino: dlako sežgo, nato pa si s pepelom oribažo prsi in želodec. To povzroča največje varstvo proti vsaki lovski nevarnosti.

Te vrste lov je nevarnejši kakor se dozdeva človeku na prvi pogled; kljub veliki spretnosti lovcev se namreč mnogokrat primeri, da je marsikateri lovec od razjarjenega slona poteptan in pomečkan. V marsikaterem taborišču so mi pripovedovali o takih tragičnih slučajih. Torej ni nobeno čudo, če se hočejo ti ubogi otroci narave zavarovati pred nevarnostmi s takimi praznovernimi amuleti. Izredno značilna lovska nezgoda se je primerila pred leti v pokrajini, kjer se pravkar nahajam.

O tej nesreči mi je pripovedoval pater de Leest, ki je postal ranjenemu pritlikavcu prvo zdravniško pomoč. Dvoje pritlikavcev je odšlo s svojimi sulicami na lov na slona. Posrečilo se jima je raniti nekega slona, kateremu sta potem neovirano sledila na njegovem umiku, dokler se ni kolos naveličal zasledovanja ter se uporno obrnil in napadel. Enemu izmed pritlikavcev je postal položaj zdaj prenevaren, zato je svetoval svojemu tovarišu, naj preneha z zasledovanjem slona. Drugi pa ni hotel o tem ničesar slišati ter je kar na svojo pest nadaljeval z zasledovanjem. Končno se mu je posrečilo ustaviti slona; s svojo sulico je nameril na slonovo zadnjo nogo, katere pa ni zadel, pač pa je pri lačju izgubil ravnotežje ter padel. V trenutku je bil slon nad nesrečnim pritlikavcem, katerega je hotel s svojimi čekani prebosti. Toda mali pritlikavec ni izgubil niti za trenutek prisotnosti duha; zgrabil je za zob ter se z obupom obesil nanj. Slon je dvignil glavo ter pričel vihreti svoje malo breme, ki se je tako trdovratno držalo zoba, sem in tja, nato pa ga je vrgel v zrak. Pritlikavec je padel na neko drevo; bil je težko poškodovan in imel je odprto trebušno votlino.

Toda tudi se zdaj se ni pritlikavec smatral za izgubljenega. Čakal je na drevesu, dokler ni slon odšel, nato pa se je spustil na tla, potisnil s roko črevesje nazaj v trebušno votlino, nato pa se napotil, kakor je vedel in znal, proti bližnji vasi, kjer je stanoval misijonar. Ta mu je podal prvo pomoč s tem, da mu je zašil rano z navadnim stankancem ter mu jo za silo obve-

zal. Deset dni zatem je bil pritlikavec že zdrav, vendar pa se mu je zdelo, kakor tudi ostalim, da je šlo okrevanje prepočasi naprej. Da so pritlikavci skrajno žilavi in nikaka občutljiva bitja, o tem sem se imel priliko več kakor enkrat prepričati.

Drugače načina lova pa se poslužujejo pritlikavci v Babiri, na levem bregu Ituri reke. Ti se poslužujejo daljših sulic, ki so podobne harpunam. Osti teh sulic tičijo prav nalahno v držajih ter so k istim pritrjene z dolgo vrvo, ki je večkrat ovita okoli držaja. Sulice imajo neke kavlje, kakor harpune, tako da kadar prebodejo kožo, jih je težko zopet izvrti. Ti pritlikavci napadejo slona z isto previdnostjo kakor njihovi rojaki iz rodu Effe, nato pa zasadijo svoje dolge sulice zadaj v slonovo telo, nakar se naglo umaknejo. Konec si pa zdaj slon prav za prav sam stori: ves besen od bolečine, prične divjati in besneti ter begati sem in tja, pri čemer se loči držaj od sulice ter se na dolgi vrvi vleče za njo, dokler se ne zaplete v kako grmičevje, kjer obtiči, nakar sulica pri slonovem besnenju istemu iztrže drobovje ali druge kose mesa iz njegovega telesa. Preden nastopi konec, traja več dni dolgo, toda pritlikavci imajo čas in ne nehajo zasledovati svoje žrtve prej, dokler slednja ne izkrevavi ter se zgrudi mrtva na tla.

Denar v odpadkih

Kakor težja postaja situacija današnje krize, se gleda na vseh straneh, da gre kolikor mogoče manj v ničredne odpadke. Znamo je, da se pri gospodinjstvu vedno še precej vrže proč kot ničvredno, kar bi se še lahko porabilo, kot se bo dokazalo spodaj. Že samo dejstvo, da slabe pipe pri vodovodu v kuhinji povzroča, da se po nepotrebnem odteče toliko vode, ki predstavlja že lepo vsoto denarja. Posrebno dosti se pa vrže proč iz hotelskih kuhinj, kar se nazadnje niti preprečiti ne da.

V tem oziru so začeli izrabljati v Londonu odpadke iz hotelov in od drugih, katere se dovažajo na poseben prostor, Marysgate Lane. Tukaj se dodelje letno samo iz mesnic do 2.300 ton raznih odpadkov iz tega velikega mesta. K temu pridejo v poštev še mesni odpadki iz raznih hotelov in vseh delov mesta Londona.

Kosti se nakopičijo na velike kope in se jih porabi za različne namene. Najprej se jih odbere po njih velikosti in obliki. Tanjše kosti se porabijo za držala ščetk, nožev in drugih predmetov, za gumbice in drugo. Mozeg se vzame iz kosti in se iz njega napravljajo glicerini in razna mazila. Kosti od reber in druge, ki niso priročne za izdelavo držajev, se vrže v velikanske kotle, kjer se kuhajo dolge ure. Ko se izloči iz kosti vsa maščoba, pridejo kosti v velike stroje, ki jih zmlejejo v prah, katerega se porabi kot umetno gnojilo.

Ker se ta industrija obratuje z predmeti, ki ne stanejo nič, je dobiček, naravno, precejšen. Kot poroča neki londonski tehnik, človek na tem prostoru za odpadke lahko vzdrži, kljub ogromni množici odpadkov in ni zdravju škodljivo. Trdi se celo, da duh, ki prihaja od teh kosti, je priporočljiv za take, ki težko diha.

Kar se nabere starega kruha na tem prostoru, se ga odpelje in se ga priredi za hrano psom. Maščoba in olje se porabi pri izdelavi mila. Zamaški se porabijo pri izdelavi linoleja. Velike množice starega papirja se zopet porabi za papir in stare cunjice in vrče se porabi za posebno fin papir. Zbirajo tudi kante od prezerviranega sadja, iz katerih se dobi svinec. In kar je odpadkov od jedi, se jih porabi kot tečno hrano za prešiče.

MILO URBAN:

ŽIVI BIČ

Roman

Po Raztokah se je medtem hitro razneslo, kako je Hlavaj ustavil notarja. Ker je bilo to v nedeljo, so ljudje hodili vasovati. Kamorkoli so prišli, je šla z njimi ta govorica in še tisti večer so skoraj vse Raztoke vedele, da je Evo Hlavajevo zapeljal notar. Naenkrat so jim prišle na um razne podrobnosti, ki so to govorico samo potrjevale. Spomnili so se, kaj vse je Okolicky govoril ženam, ki so prišle k njemu v urad; marsikatera je doživela čudno ponudbo, pri kateri ji je planila kri v lice, ali pa se je na brezobziren način dotaknil njene ženskosti. Pri svojih lovskih izletih je stopil kje v gošči nekoliko tudi za kakim dekletom, toda tega mu niso jemali za zlo. Dolga skušnja jih je naučila gledati na to kot na njegov način, ki ga pri razmeroma svobodnih spolnih nazorih vasi niso smatrali za žalitev, ampak samo za pojav nebrzdanega moštva, kot neke vrste zbijanje šal. Vse to so sedaj združili, in mnenje je bilo skoraj povsod enako:

"Da; le on je bil," so govorili in se čudili, da doslej niso prišli na to. "Samo on je mogel to tako zakriti."

Pa še to bi mu bili bržkone odpustili; toda ko so se spomnili, kako bedno je umrla Eva, v kakem pomanjkanju je živeła, a on ni poskrbel za njo in niti za svoje dete ne, so se strašno razburili. Ko so se spomnili še, koliko drugih ran je zadel vasi, kako zavestno jo je ropal, kako je jemal denar in kuretino za prošnje za osvoboditev mož iz vojske, pa jih sploh ni osvobodil, je razburjenje tako naraslo, da skoraj niso imeli več dobre besede zanj.

"Sirovina, nesramnež..." se je slišalo ta večer skoraj v vsaki hiši, "ne samo, da nas obžira, tudi kri nam kazi."

Hude besede so letale po zraku in razburjale kri. Novica o Okolickem jim je prišla ravno prav, dala jim je priliko zmetati iz sebe celo gnojišče žalitev, obnoviti vse zlo, ki je v teku starih in pol let prišlo nadnje. Delali so to z veseljem, s posebnim užitkom, da morejo na koga izliti strup iz raztrganih duš, da morejo zakleti, se pravično razburiti in od srca pozabljati.

Toda tedaj jim to že ni zadostovalo. Presenečeni so opazili, da so psokve, s katerimi so poprej vse odpravljali, že premal, da z njimi ne izčrpajo vsega pekla jeze, ki je besnelo v njihovi duši. Bile so kakor mehurčki, ti pa so jim bili premal: potrebovali so skal, pod katerimi bi se tresla zemlja, ki bi vzbujala strah in grozo. Radi bi bili porazili sami sebe, se ustrašili lastne moči, ki so jo doslej videli samo pri dviganju voz, v toplem jarmu vsakdanjih potreb. Govorilo se je o njej, da je velika, toda oni te velikosti niso opazili. Vozil je z njimi notar, vozil krčmar, župan, komur se je le za hotelo, kakor bi ne bili ljudje, ampak samo poslušna živina, papirnate igračke, nastavljene za zabavo drugim.

Ta večer v Raztokah je bil resnično podoben rojenju razjarjenih čebel. Hodili so iz hiše v hišo, govorili z odsekanim, razdraženim glasom, nehoti rabili najbolj sirove besede, ki so nekam najbolj izražale pravo bistvo stvari. Imele so svojo pravo ostrino in svojo pravo težo; ko so prodrle v uho, niso hotele več ven: bučale so tam in silile ljudi, da bi jih vračali z enakimi besedami.

"Notarjevega pankrta redite," so prihajali k Sivojnki, da bi ji sporočili novice, "tega je Eva Hlavajevo imela z notarjem." "Dajte mu ga," so predlagali drugi, "kar si je preskrbel, naj tudi redi!"

"Njegovega nepridiprava ne bomo redili!"

Vedeli so, da delajo nekomu krivico, toda ta krivica jim je dobro dela. Tudi njim so delali krivico in nihče jih ni vprašal, ali jih boli. Misel, zanesti otroka k notarju se jim je zdela prekrasna in pravična. Prevzemala jih je, navduševala, zato se je oglašalo vedno več glasov:

"Zanesite ga k njemu! Dajte mu ga, naj ga redi!"

Ljudje so se zbirali pri Sivojnki in razburjenje je raslo. Nihče ni pazil na to, ali je dobro, kar delajo, ali ne. V vrtinčju jeze se jim je zdelo vse pravično, vse lepo, s čimer bi mogli žaliti. Zato so sredi noči prisilili Sivojnko, da je vzela dete v naročje in ga nesla k notarju.

"Damo mu ga!" so vpili kakor otroci, ki gredo, da ponagajajo, da naredijo zlobno šalo. In kakor bi sami sebe opravičevali, so klicali:

"Ne bomo redili notarjevih pankrtov. Naj jih redi sam!"

In v noči, pri svitu mesečine, se je napolnila od Sivojnke črna gruča ljudi, ki se je skoraj pri vsaki hiši večala. Bile so to po veliki večini ženske, zavite v ogrinjavke, radovedni fantje in sem in tja kak moški. Sneg jim je škripal pod nogami, iz ust se jim je trgal kratek, zloben smeh. Včasih se je dvignila v zrak pes in se oglašala grožnja, ki jih je družila in jim dajala moč, da so šli dalje. Bilo je mrzlo, toda tedaj ni nihče čutil zime: obrazi so jim žareli, telo je otrpnilo v pričakovanju nečesa nevsakdanjega, razburljivega in krasnega.

Ko so prišli pred notarjato, jih je bila že precejšnja gruča. Pozni čas in tema v oknih jih nista presenetila. Opočumljeni od svojega števila so odprli vrata, vdrli na dvorišče in obtičali tam molče, kakor bi bili prišli na pogreb. Neki starec se je izločil iz črne grude in udaril po vratih. Ven je prišla Marka. Ko je zagledala na dvorišču množico ljudi, bi bila od strahu kmalu omahnila.

"Kaj hočete?" je zajecjala. "Naj pride notar," ji je odgovoril starec z ukazajočim glasom.

"Gospod notar že spi," je ugovarjala Marka.

"Pa ga zbudite," se je oglašalo več glasov.

Marka je videla, da odpor nič ne zaleže. Odhitela je, a se je čez trenutek vrnila s sporočilom: "Gospod notar pravi, da bi odšli, ker nima sedaj nikakega posla z vami."

"Pa ga imamo mi!" so ji odgovorili iz množice.

"Pojdite mu povedati, naj takoj pride!" je ukazoval starec.

Gospodinja je odšla. Ker se dolgo ni vrnila, so se začeli na dvorišču nestrpni klicati:

"Boji se!"

"Podlost!"

"Divjak ničvredni!"

Klici so zavihrali po zraku. Nekdo se je sklonil in velik kos ledu je udaril v vrata. V vežo je prihitela Čola in jezno lajala, pa jo je nekdo tako ošinil s palico, da je stokajoč odbeala k uti. Nekomu so prišle na misel Hlavajeve besede, s katerimi je obdoli notarja in je zavpil:

"Žene nam zapeljuje!"

"Fuji, sramota!" so kričali drugi.

Nekdo je zopet zalučal in v naslednjem trenutku je zažvenketalo okno. Tenek, prodiren glas razbitega stekla jih je podražil, kajti kosi ledu so začeli pogosteje zadevati steno in okna so nekajkrat zažvenketala z istim prodirnim glasom, ki se je v mesečni noči zdel čudno čist. Od ljudi so padale temne senice in zdelo se je, kakor bi jih bilo še več, polno dvorišče. Nekoli jih je že vdrl v vežo, stiskajoč med seboj Sivojnko z detetom, ki je začelo medtem strašno vekati.

Žalostni otroški jok jih je še bolj razjaril.

"Dajte ga!" je zaklical starec.

In potegnil je Sivojnki dete iz rok in hotel iti dalje. Toda takrat je počil z okna strel, na cesti pa je nekdo zakričal:

"Zandarji gredo!"

Nastala je strašna zmeda. V naglici je položil starec jokajoče dete v veži na tla in začel se je beg: moški čez plotove, ženske na cesti, s ceste pa čez jarke po snegu na vse strani. Kakor kadar jastrebnice plane med kokiši: razbežale so se na vse strani in kmalu je bilo videti samo še črne, prestrašeno bežeče grude.

X

Posledica škandala v Raztokah, o katerem se je vest raznesla po vsej okolici, je bil oddelek vojakov, ki je šel deset mož in prišel v Raztoke ter položil svojo roko nanje. S trdo, neusmiljeno pestjo je ta oddelek udušil razburjenje in jezo, ki je silila skozi grlo na dan; potisnil jo je nazaj v srea in jih zamašil, kakor mašijo špranje na sodih, da ne odteka iz njih. Besnemu sovraštvu je postavil jez, pojmajočo drznost pa je začel izganjati iz Raztočanov s puškinnimi kopiti, ki so bila dovolj trda, da so mogla ugnati tudi najtrše glave. Hrepenenje po očiščenju, po plačilu so spremenili v neumno parodijo, v madež pritisnjen na čelo, usta pa v grob zadržanih besed. Gospodom, ki čujejo nad blaginjo državljanov, se je uprlo čitanje dolgega zapisnika, polnega raztoških nesmislov, zato so z lahkoto in naglo rešili zadevo na ta način, da so položili nanjo svinčeno plombo; vojaštvo.

Raztoke, polne mlak in umazanosti so se pod jeklenim oklepom začele odzivati na znotraj. Vse, kar jih je razburjalo, vse močvirje zadnjih dni jim je vrelo v duši; omenjeno je bilo na štiri stene in na šepetanje, ki je dobivalo ogromne mere tajnih pomenov. Besede, ki so bile tu in tam izgovorjene, so bile grabežljive kakor kremplji roparske ptice: grabile so srca, ki so namesto krvi vsebovala žolč, in jih pretresale. Medsebojno zaupanje je ginilo, na njegovo mesto pa so stopale mučne, nagajive domneve, ki niso dale ljudem niti na najbolj posvečenih kraji miru. Ni jih bilo mogoče ugnati: vzpele so se nad ljudi, jih obdale z groznim gozdom neopirljivih resnic in jih zalivale s svojo temo.

Notar Okolicky je res na zunanje zmagal, a to je bila zmaga pošasti, ki je praskala in grizla, ko se je zvijala v poslednjih krčih; posrečilo se mu je, da si je naredil s temi brezobzirnimi gibanji prostor okrog sebe. Bil bi Raztoke morda celo zapustil, toda neka živalska, neutemeljena trma mu ni dala, čeprav je čutil, kako raste izdajalska mreža, spletena iz kmečkih teles, in kako se mu bliža, da ga zajame.

(Dalje prihodnjič)

**Ta sodnik zna varovati
blagostanje ljudi**

San Antonio, Texas, 21. marca. Zvezni sodnik Edwin R. Holmes je danes odredil, da mora The Southwestern Bell Telephone Co. znižati telefonske pristojbine na isto ceno, kot jo je računala v letu 1923, in obenem mora telefonska družba povrniti \$2.000.000 svojemu odjemalcem, kar jim je v letih preveč računala za telefon. In noben naročnik telefona ni protestiral.

MALI OGLASI

Stanovanje

se odda, štiri sobe, jako čedne, kopalnice, furne, klet in druge ugodnosti. Jako nizka cena. Stanovanje se nahaja na 22677 Ivan Ave. Pozve se na 1423 E. 55th St. (69)

Dvoje čednih stanovanj

se da v najem, pet sob, spodaj, na 6230 Carl Ave., in stanovanje 5 sob na 1099 E. 64th St. Prav po nizki ceni. Vprašajte takoj na 6614 St. Clair Ave. (69)

Mlinarjevi

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Prišla je taka zima, kakor bi hotela to pot ogenj v peči spreminiti v led. Nenaden jug pa je vse nje trdnjave nenadoma porušil. Le vedno zopet je starka pričevala, nametala kup snega nad doline, pihala in sopla, a le vedno se je izpreminjala v povodnjega moza in je metala okoli sebe gosto meglo, kakor da se boji pokazati. Sani so morale po cele tedne praznovati in, če so se peljale ven od doma v največjem snegu, so kmalu obtičale v globokem blatu kje na cesti. Aleš si je kar gošlo prijemal. Hudič naj bo v takem vremenu mlinarski voznik.

Pa celo ljudje, ki so sedeli v zapečku, so imeli slabe čase. Kdor pa je moral češče brodirati po blatnih poteh, po mokrotno mrzlem zraku, po tej strupeni megli, si je kmalu navlekel v hišo kašlja in bolezní. Pravili so, na Dunaju in v mestih ob morju je izbruhnila kolera, ki je kar ljudi požirala. Rokodelci in vandrovi, ki so sedaj imeli še hujše čase nego zajci na polju — za te je vsaj ljubi Bog skrbel — so povsod naletavali na nezaupno morali hoditi raokoli, predno se jim je posrečilo najti usmiljene duše, ki jim je nudila zaklona. V vsaki hiši so imeli bolnika in vsepovsod so krožile govorice, kako prenašajo bolezen potepuhi, da, celo pritepeni psi. Kajti mnogo ljudi, ki da so zbežali iz mest pred kolero, se potepa naokoli v podobi beračev, samo da najdejo zatočišče.

Lovrenc je prišel iz semnja, legel, pričel govoriti zmedenó. Sredi noči je Agata sklicala Apolonijo. Kar topila se je solza, ko je dejala: "Ne upam se več, biti pri njem. Menda vendar ni prinesel s seboj strašne bolezni, ki se je že razpasla po vseh mestih!"

Apolonija je stekla k bolniku, poslala Aleša po zdravnika, sama pa je skušala svoja lastna sredstva.

Lovrenc je premagal ta napad v dveh dneh. Ležal je sicer brez mrzlice, a vendar zelo zdelan. Agata mu ni mogla vzglavja dovolj visoko pripraviti. Ni mogel spati, kadar pa je videl, da bdi tudi ona, tedaj ji je govoril tako, da si je enkrat celo ušesa zatislila: "Molči o teh stvarih — saj testamentiraš!"

On pa ji je odtegnil roke in dejal: "Poslušaj me vendar, sicer bi se utegnila kesati!" Sopol je, kakor bi bila njegova prsa v stiskalnici, a vendar je trmasto nadaljeval: "Pogovarjala sva se o njegovem imenu. Rad bi ga bil imenoval Albert, po očetu. Ti pa ne verjameš, da bo fant, a jaz pa mislim, da bi si ga skoro niti ne želel. Tedaj se nikar ne pritožuj, ako homo krstili kako Matildo ali Rozalko. Pač je že tako: Pri nas fantje ne uspevajo. Jaz sem le s težavo ušel, a le tako daleč. . . In tudi bi se ne bilo brez Apolonije posrečilo, brez Apolonije, ki je tako močna kakor nihče drug. Tedaj še enkrat: če zopet ne bo fant, je morebiti dobro. Kdo ve — morebiti bi nosila nesrečo v svojem telesu. Jaz vsaj, mislim, ko bi bil fant, ne bi mogel nikdar spati. . . Vozim se domov s trga, računam, delam načrte. Predvarjam stvari — kupim prodajo. . . saj nimamo zlatih časov. Ko pa bi vedel, da imam doma fanta. . . nagnal bi konja, da bi se potu penil, tudi sam bi bil znoren in vedno bi se bal, bi bil pripravljen, da me. . . da najdem doma trugo!"

Agata se mu je izvila roke. "Sedaj, ti. . . ti tudi poslušaj! Vedno sem si predstavljala mlin-

ne vem kako — kot nekaj belega! Saj je moka taka, kakor bi prihajala od angelčkov in, kakor bi mogel človek iz nje le srečo plesti. In svetle, modre polkne in ti sam imajo tudi svetle oči! In z vso to svetlobo sem te vedno imela rada. Kake otroške sanje so to bile! O fantih nisem ničesar vedela in sploh si nisem mogla misliti, da bi bilo tu pri vas kaj drugega, nego le bela moka in bel kruh in en sam bel praznik. Vedno sem mislila, da le koleša meljejo. Da pa mora biti tudi sam človek vedno tako med kolesi in kamni, dan in noč. . . ne! In da bom celo sama zmletla in, da se bo pokazalo, da sem samo tako napol dozorelo, mehko zrnje, kakor ono iz slabe letine. . ."

"Agata. . . glej, sedaj si le drug drugemu otežujeva!" jo je prekinil in zopet iskal nje roke. "Skušati bi morala, drug drugemu breme olajšati, pomagati nositi ga! In pač je vedno tako, da misli človek v mladosti vedno: tam preko jarka, tam je sreča! Čuješ ptičko pet, rada bi bila sama ptička, a pri tem nihče ne misli na mačko. Vidiš žito to v cvetju, misliš, tako cvetje bi bila rada, pri tem pa ne pomisliš na klasje. In če človek vidi hišo z modrimi polkni in črepinje s cvetkami, tedaj že zavida hišo in one, ki v njej žive, ne vidi pa, da ima vsaka hiša tudi svoje križe. Ne nosijo vred samo mlinarji, vsakdo jih mora. Midva sva oba šibka, oba in bi morala že zdavna ležati med vrečami. . . Kadar mene ne bo več, tedaj drži Apolonijo, kakor dolgo le bo šlo. . ."

"In to imenuješ ti: drug drugemu lajšati!" je tožila Mlinarica.

"Vse je treba povedati, dokler lahko govoriš!" je nadaljeval stokaje Lovrenc. "Jaz omahujem sem, omahujem tja, a največja skrb mi je, da ti najdem pravega moža!"

Zavpila je, a vendar ne iz globine: "Molči! Nikdar si ne bom drugega iskala!"

"Mlada si še, a jaz sem ti delal malo veselja, a tudi malo vodstva sem ti bil. Ne vzemi nikogar, ki poganja njive in travnike po grlu, nobenega, ki je prehud. Dedno pravo. . . poznaš je. . . to zapisuje vse mojim otrokom, a tvoj bodoči mož bi bil le nekaj upravitelj. Čul sem to že od svojega očeta. . . češče, kako težko je tako materi z dvojnimi otroci in kako sejejo preprič je med nedolžne otročiče. Vsak pritepenec hoče biti paznik. Janez bo oskrbnik, varuh — drugega ne vem — in baš me on najbolj skeli, kajti rad bi postal mlinar, a Tekli se tudi stoži po mlinu. Janez je zvijačnej, iz katerega bi človek lahko najmanj dva Juda izrezal. In samo Apolonija je dobra, poštena in kos Janezu. Tišči se nje, če ravno moraš včasih kaj požreti, sicer. . . Agatka, hotel bi vendar, da bi moji otroci obdržali mlin. Toliko stori v počast mojemu spominu, mojemu miru. Zdi se mi, da se plazijo lisice okoli tega gnezda! Agatka, pazi! Zaljubljenost je nora izdajica. . . otroci. . . mlin. . ."

Sedela je, stiskala obraz v roke, a med prsti so se svetile solze. Ni ga več prekinjevala, kajti vedela je, da tu ne prede več žalostna ura, ampak da prihaja na dan dobro premišljeni nasveti. Govoril je tako nežno, tako previdno, a vendar tako, kakor da je pogledal v nje notranjost, globokeje še, kakor pa je mogla ona sama. Neznanska nežnost jo je prevzela. Nena-

doma je prenehala jokati, sredi solza je poskušala smehljaj, potegnila ga k sebi.

"Lovrenc, moj dobri Lovrenc — ali si se sedaj izpovedal? Ali smem povedati sedaj, kako je meni? Ne bom ti poklonila samo enega — pač pa sedem fanov! Truma bo uspevala. En sam otrok je le povod neprestanemu strahu! Le pelji se kamor hočeš na rejo, vsakokrat ko se boš vrnil, boš našel zopet fanta!"

Prisiljeno se je nasmehnil in jo gledal s tisto veliko nežnostjo, ki jo je še vedno do nje ohranil.

Drugo noč je Apolonija bdela pri njem. Lovrenc je neprestano čutil potrebo govoriti in naročati, a izgubljal je nit misli, tapal in taval, zaspal in zopet znova pričeval. Enkrat je planil sredi spanja: "Ne, Janez, ne! Roke stran! Roke stran, pravim! Ustrelim te, naščujem psa!"

Kadar je bil buden, tedaj so vedno njegove misli krožile skrb za ženo in otroka.

"Le malo sreče je bila deležna pri meni. . . zopet naj si koga vzame! Vendar Apolonija, ti ji stoj ob strani! In Lucijino Ivančko obdrži, in Luciji pošljite moke, ako je v potrebi. Miha ne sme na konja. Ne zato, ker ničesar nima, pač pa zato, ker bi konja ugonobil. Bil bi pač ošaben gospodar, a ne tak, ki zna računati. V žepu ne more trpeti denarja. Apolonija, le verjemi. Pričenja popivati, kadar le dobi možnjček v roke. Verjamem in nikar se ne daj premotiti, ker je lep človek!"

Apolonija se ni branila. Zdelo se ji je, kakor bi se njegova nežna duša upirala, imenovati tisto, katero je hotel svariti.

"Nikar se ne daj odgnati," je prosil Apolonijo vdruživ. "Zenske se težje razumejo, kakor moški, in poganjača nihče ne mara. Čim nujnejše te bo potrebovala, tim manj te bo trpela!" Nato je ponavljal češče, sklenjenih rok: "Angel varuh otrok! Angel varuh mojih otrok!"

Po nekem napadu šibkosti je zadremal. Apolonija je videla, kako se smehlja. Ko se je zbudil, je izgledal vesel, a zopet je pričel skrbeti.

"Mislim, da bo vendar še vse dobro," je šepetal. "Ti si me — v snu mislim — peljala ven, da si ogledam koleša, ki so tekla na padec. Vse je bilo belo snega, mežikati sem moral, tako je svetilo solnce in lopate na kolesih so se vrtele kakor velike, bešle peruti, stopil sem bližje in veš, kaka so bila koleša. . . kakke tiste peruti? Veliki angelji, rdečelični, stoje pred menoj a njih peruti se vrte. To je bilo najlepše, kar sem kdaj videl. Le tako od strani sem jih lahko videl. Sedaj pa si jih hočem natančneje ogledati. Priprite pse, nikar jih ne prepodite!"

Ko se je Lovrenc čedalje bolj umirjal in postajal zadovoljnejši, je zajemala Agata novega upanja. Apolonija pa je šla v svojo kamro ter prižgala lučko. Postavila jo je na okno, skozi katerega je vedno svetila v sobo Joahimova zvezda. "Zname nje v sili!" si je dejala mokrih oči. "Ti je boš videl! Tako ubog in neznatni smo, kakor ta lučka. Le vedno ugašamo. Lovrenc ugaša, treba le da pihne muha. Tudi jaz ugašam, ljuba lučka tam gori!"

Lovrenc pa je najbrže le čakal tiste svetle ceste, ki je vezala zemljo in nebo. Vtekel je čarovnici, ki ga je vse življenje zasledovala. Njegov otročiček je gledal med otroškim čeblja-

njem doli na njega, kazal njegove otrpnjene poteze ter dejal: Ata! Drug otročiček pa je čutil ob tisti uri gorje sveta, še predno je prišel na svetlo, čutil gorje ob utripih jokajočega materinega srca.

SEDEMINDVAJSETO POGLAVJE

Ko je ležal brat pod snegom in zemljo, je postala Apolonija v mlinu tujka. Miha je stopil iz mlina, iz temnice, v katero je bil šel Lovrenc. Mlinarica je govorila z njim zaupljivo, kakor bi to vedno bilo tako. Ni prišlo nenadoma, že dolgo se je predlo, le pokazalo se je naenkrat. Ako sta se, Miha in Agata, z vso pametjo dosedaj drug drugemu izogibala, sedaj se nista bala več ne oči, ne besed. Miha je nastopal kot novi mlinar, a Agata se je trudila, da pokaže, naj se nihče drug ne poganja. Apoloniji ni bilo več treba. Komaj da so jo še pritegnili k posvetovanju glede bratovega pogreba. Agata je imela svetovalca, h kateremu ni hodila nevoljno, in kateremu se je radevolje zaupala. Agata nibila nikdar v zadregi. Saj je Apolonija oskrbovala kuhinjo. Pri ognjišču in z deklaracijami naj le dela po svoji glavi. Kar pa je bilo treba v mlinu in na polju, to je skrbel Miha. Pričel je najprej naganjati nižje, malega hlapca, dninarja. S hlapci se še ni utegnil pečati. Pazil je, da niso prenehali z delom pred večerom. Ob nedeljah jim je plačeval pijačo. Imel je denarja.

Pa le v tem oziru je lisico pustila zvijača na cedilu. Kakor se je že pred časom bahal za gostilniško mižo ter kazal svoje tajne, tako ga je tudi že sedaj gnalo, da igra mlinarja, kaže denar in se šopiri. Aleš ni niti iz njegovega kozarca hotel piti. Ta zvesti voznik se je srdil nad tvarišem, ki hoče naenkrat zra- stati tako visoko ter tako prešerno in bahato igra mlinarja. On je tudi prvi dejal: "Temu je mlin pač le polna skleda, ki so jo postavili preden. Pred seboj vidi le gosposko življenje in edino njegovo delo bo, da se bo potrudil, da ne bo nihče več poznal na njem nekdanjega mlinarskega pomočnika."

"Kaj pa misliš iz katerega žepa plačujem?"

"Kakor da bi se jaz za tvoje žepe zbriga! Kratko in malo: kar pijem, plačam iz svojega lastnega žepa!"

Drugi dan je poklicala Mlinarica Aleša v izbo in dejala: "Kdor zasramuje svojega gospodarja, ne bo jedel mojega kruha!"

"Mar je Miha moj gospodar?" je vprašal Aleš ter predrzno gledal Agato.

"Sebe sem mislila. Tudi mene si sumil poleg. Tu, prestej svoj lon — in lahko greš!"

Sedaj je potkal Aleš s svojim krivim kazalcem po mizi in zavpil: "Vi me niste najeli. Zato me tudi ne morete odpustiti. Tako vam povem! Pa naj me skuša Miha, vreči ven, naj le poskuša!"

Apolonija je že po prvih dneh mislila: Tako, sedaj sem jaz stara teta, tista Ottilija! Tako mi tedaj pač ne preostaja drugega.

ADONARE, OTOK MORILCEV

Profesor etnologije, Ernst Vatter je pred nedavnim opisal v javnosti o znanstvenem preiskovanju na indijskem otoku. Naslov knjigi je: Ata Kian, nepoznani gorski prebivalci tropičnih višin.

Najbolj zanimiv med temi otoki je gotovo otok Adonare, ali otok morilcev, kakor ga imenujejo radi številnih ropov in umorov, ki so se na tem otoku pripetili in radi katerih je postal ta otok najbolj razvpit.

"In ni samo krvno maščevanje, ki je na tem otoku v navadi, in katerega krvavi čini se vlečejo kot dolga veriga skozi vse leto," piše profesor. "Je tudi nekaka dušna struktura, neka nepremostljiva zavzetost za vsako, še tako malo razžaljenje,

kakor tožiti starše otrokom ter igrati varuhovega ogleduha.

Strogo se je izprašala in skušala ugotoviti, dali se gre edino za večno ljubosumnje med svakinjama, dali dela krivico Agati ter ji zagrenjuje nje zaljubljenost. Agata ima vendar pravico, se zopet omožiti. In mar ni Miha pameten fant, tak, ki bi bil sposoben predstavljati mlinarja? Le — da se ji tako mudi in da tako hitro pozabi naj-

boljšega moža in soproga!

Prijela je Agato: "Svakinja, še ni Lovrenc docela mrzel, pa že ves mlin ve naslednika."

Agata je skočila in pordečela: "Slabi ljudje, ki mislijo slabo o ženski v mojem stanu!"

"Tega seveda nihče misliti ne more. Ampak drugo pa vse. Preveč pravic mu daješ. Že od tridesetega sem nastopa, kakor bi bil mlinar. Naj se vendar malo brzda!"

Agata je napravila porogljiv obraz: "Aj, svakinja, ti pa veš vse do zadnje koreninice. Saj si naju že v jeseni zalezovala, celo tebe samo so osumili. In tebi ni nobena stvar izbegnila. Baš ti bi lahko pričala zame."

"To bom tudi storila, svakinja, kjer bom le mogla. Saj tudi nočem drugega, nego le čuvati tvoje pošteno in dobro ime in zato ti še enkrat dem: Ne bo di nora, kakor mladi, nezreli ljudje! Tudi bi bilo morebiti dobro, da bi mlinarja včasih kdo pogledal s kritičnim, ne le z zaljubljenim očesom!"

Agata, ki je postala najprej negotova, je šele zatem izgubila vsak čut spodobnosti. Ni le kazala Mihi svojega zaupanje tam, kjer je rabila za svojo neizvežbanost opore, pač pa je hotela ljudem pokazati, da zna sama najti svojo pot. Tako je postala smešna, kajti pač je bilo samo to: da je lahko hodila le ob krepki roki. Seveda, kmalu je je bilo sram, prevzel jo je kes ali pa vsaj ena njenih muh, proti vsem je bila razdražena in je celo z Miho postopala sovražno, ga spodila s trmoglavljenjem, a končno celo z ujedljivimi besedami nazaj v mlin. Ko je on potem, kakor da se ni ničesar pripetilo, zopet stopil v odnošaje služabnika, se je prestrašila, pričela tuliti in jokati za Lovrencem: "Z rokama bi ga nazaj odgrebla, ko bi ga le mogla!"

Ni mogla pa vzdržati, da bi bil Miha igral brezbriznika in se je kar pričela tajati pozornosti in darov. Nenadoma jo je dapašla besna ljubosumnost. Grdo, sovražno je pogledovala Apolonijo, ni spregovorila več prijazne besede z njo in jo je skušala na vse mogoče načine žaliti. Služinčad se je smejala "zakonskemu razdoru," še bolj nego pa neprikrivani zaljubljenosti. Dekle so bile dovolj zvite, da so se Mlinarici prilizovale, samo da se jim ne bi bilo treba Apolonije bati. Vsakdo je iskal svojega dobička v tem brezgospodarskem času. Služinčad se sicer ni upala pred Apolonijini očmi lenariti, vendar pa je mlin izgledal kakor panj brez matice.

(Dalje prihodnjič)

mimoidoči je v šali pripomnil, da jih je najbrže ukradel njegove svak. Ko je ta prišel zvečer domov, je zvedel, da so dotični trije ubili njegovega svaka. Morilci niso pobegnili, ampak so pustili mirno zapreti.

Ali: nekdo je drugemu dolžan par goldinarjev, katerih ne more vrniti ob določenem času. Upnik pride s par prijatelji na njegov dom in se tam veselo razgovarja, ne da bi kaj omenil o dolgu. Ponoci pride upnik zopet s prijatelji, napade spenčega dolžnika in mu s težkimi sekirami odseče roke in noge. Ko pridejo par dni kasneje vojaki, se morilci puste mirno ukleniti.

Pri vsakdanjih razgovorih med odraslimi se največ govori o ubojih, vojni in ječi. Pa tudi mladi fantje imajo že marsikatero kazen za seboj, ponajveč radi telesne poškodbe. O ječi se ne pritožujejo, ker je hrana še precej dobra in tudi delo, ki ga morajo opravljati, ni pretežko.

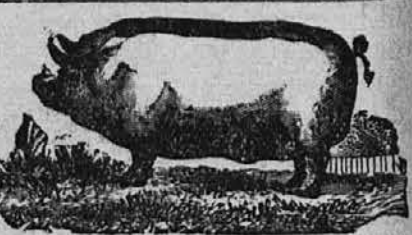
V vsem njih vedenju je mešanica drznosti in vljudnosti. Vidi se, da je njih duh vedno razgabljen, njih pogled je prodirljiv, ki pa označuje nekako meh-kobo. Profesor piše, kako so se domačini vedno plazili okrog njegove koč, da bi mogli videti v notranjost, za kar jih je njegova žena nagradila s par dobro pomerjenimi curki vode.

Krvno maščevanje zahteva neštevilno žrtev. Skoro vsaka družina ima še iz davnih časov kak osoveto za maščevati, vsak ima sovražnike, eden se drugega boji. Prelita kri ni maščevana samo na storilec, ampak se maščuje na vsakem članu družine, celo na ženah in otrocih. Vsak prestopel v tem oziru izzove zopet celo vrsto osvet, ki gredo od roda do roda.

Včasih se zdi, da sovražnost med družinami zaspí in družine žive mirno ena poleg druge, toda dokler umor ni maščevan, mora vsak član iz družine, ki je zakrivila umor, računati na to, da pride čisto gotovo do osvete in da se čaka samo ugodne prilike za to. Tukaj ni nobenega bega. Včasih da povod, da se prične s krvno osveto, samo kak skoro brezpomemben dogodek. Naj samo krvni maščevalec sanja o tem, da je bil na lovu in da je tam ubil kako divjo žival,

pa že vidi v tem dobro znamenje, da je čas za krvno osveto napočil in ko se zjutraj zbudi, je njegovo prvo delo, da zgrabi za orožje in izpolni svoje krvno maščevanje.

Sanje o lovu so navadno tudi povod, da se prične vojska sosednjim plemenom. S svojimi noži, sulicami in psicami gredo na boj, potem ko so se natančno pogovorili o bojnem načrtu. Pred odhodom na bojišče, vsak bojevnik zveči korenino želišča "helia." In okus istega naznanja dober ali slab izid bojnega pohoda. V boju ne prizanašajo nikomur, tudi ženske in otroke pobijejo. Trupla ubitih navadno grozno razmesarijo, hiše in polje pa požgo in posekajo vse sadno drevje.

Debeli prešči naravnost z dežele

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od mesta in jih pripeljejo kamor želite. Meso v kosih, šunk, plečeta, loins in vse druge stvari se dobe vsak terek in petek, koljeno pa vsak ponedeljek in četrtek. Pridite in izberite si sami.

H. F. HEINZ

Vine St., Willoughby, O.

Tel. Wickliffe 110-J-2

LED IN PREMOG

TOČNA POSTREŽBA

JOSEPH KERN

SLOVENSKI RAZVAJALCO

LEDU IN PREMUGU

1194 E. 167th St.

Pokličite: KEmore 4381

SELITEV

John Oblak

1161 E. 61st St.

Tel. HEnderson 2730

(Wed. Fri.)

Dr. A. L. Garbas

SLOVENSKI

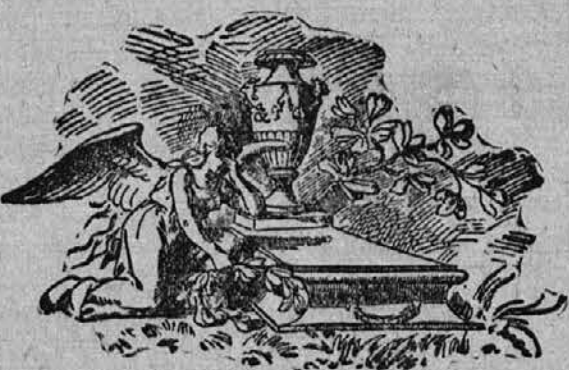
ZOBOZDRAVNIK

6411 St. Clair Ave.

V Slov. Nar. Domu

soba št. 10

Tel. HEnderson 0919

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu ljubljenu in nepozabnemu očetu

Joseph Erjavec

ki je za vedno zatislil svoje trudne oči dne 22. februarja, 1933 v starosti 63 let. K večnemu počitku smo ga polžili dne 25. februarja, 1933 na Valnem pokopališču. Priročno se zahvaljujem vsem onim, ki so darovali za svete maše in vsem, ki so položili krasne vence na krsto pokojnega, kakor tudi vsem onim, ki so dali svoje automobile brezplačno na razpolago ob času pogreba. Lepa hvala vsem, ki so ga prišli pokopiti in vsem, ki so molili in čuli ob krsti ranjaka ter vsem onim, ki so se udeležili pogreba. Iskrena hvala Rev. Matija Jagru za opravljene cerkvene obrede.

Ravno tako lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za lepo urejeni pogreb in za vso prijazno postrežbo.

Vam pa, dragi oči, želim, da počivate v miru v zasluženem počitku in lahka naj Vam bo ameriška zemlja. — Zaljučaja:

Mary, omožena Hrovat, hči.

V stari domovini zapuščajo enega brata.

Cleveland, O., 20. marca, 1933.

RAZPIS SLUŽBE OSKRBNIKA

Direktorij Slovenskega Delavskega Doma, 15335 Waterloo Rd., Collinwood, O., razpisuje službo OSKRBNIKA korporacije Slovenski Delavski Dom.

Pismene prošnje prosilcev morajo biti dostavljene tajniku korporacije najkasneje do dne 1. aprila, 1933. Upoštevajo se bo samo prošnje delničarjev; v prošnji morajo biti navedeni podatki, koliko članov je v družini in prošilcevo zmožnost.

Direktorij Slovenskega Delavskega Doma, 15335 Waterloo Rd., Collinwood, O.